

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 344/2025-36

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho a sudcov Petra Molnára a Petra Straku (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej JUDr. Alexandrou Karlíkovou, Račianska 24E, Bratislava, proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Cdo/59/2023 z 29. januára 2025 o návrhu sťažovateľky na rozhodnutie o dočasnom opatrení takto

r o z h o d o l :

DPS financial consulting, s. r. o., IČO 46 713 930, Tamaškovičova 17/2742, Trnava, **u k l a d á**, aby sa **dočasne zdržal** výkonu záložného práva k nehnuteľnosti evidovanej Okresným úradom Bratislava, katastrálnym odborom, na liste vlastníctva č. [REDAKOVANÉ], nachádzajúcej sa v katastrálnom území [REDAKOVANÉ], obec [REDAKOVANÉ], okres [REDAKOVANÉ], a to k stavbe súpisné č. [REDAKOVANÉ], druh stavby – rodinný dom, popis stavby: [REDAKOVANÉ], postavená na parcele registra „C“ č. [REDAKOVANÉ], a to až do právoplatnosti rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky v tomto konaní.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 22. mája 2025 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) napadnutým uznesením najvyššieho súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia. Požaduje zrušenie napadnutého uznesenia, priznanie finančného zadosťučinenia a náhrady trov konania.

2. Najvyšší súd napadnutým uznesením odmietol dovolanie sťažovateľky ako oneskorene podané. Poukázal na to, že rozsudok odvolacieho súdu bol sťažovateľke doručený na adresu trvalého pobytu 11. decembra 2022, keď sa zásielka vrátila súdu z dôvodu neprevzatia v odbernej lehote na základe fikcie doručenia podľa § 111 ods. 3 písm. a) Civilného sporového poriadku. Koniec dvojmesačnej lehoty na podanie dovolania preto pripadol na 13. február 2023. Dovolanie bolo najvyššiemu súdu doručené 12. marca 2023 – teda zjavne po uplynutí zákonom stanovenej dvojmesačnej lehoty.

3. Sťažovateľka uvádza, že od 7. decembra 2022 do 15. januára 2023 bola v karanténe, a preto si zásielku nemohla prevziať. Poukazuje na vyhlášku Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej

republiky č. 33/2022, ktorou sa nariaďujú opatrenia pri ohrození verejného zdravia k izolácii osôb pozitívnych na ochorenie COVID-19 a karanténe osôb, ktoré prišli do úzkeho kontaktu s osobou pozitívnu na ochorenie COVID-19 (ďalej len „vyhláška“). Podľa § 2 ods. 2 vyhlášky trvá izolácia po dobu 5 dní od dátumu odobratia vzorky biologického materiálu s pozitívnym výsledkom alebo odo dňa objavenia sa prvých klinických príznakov ochorenia u osoby, pokiaľ sa počas posledných 24 hodín tejto doby u osoby nevyskytli príznaky znemožňujúce pracovnú činnosť.

4. Najvyšší súd podľa sťažovateľky nijako nevysvetlil, z akého dôvodu odignoroval vyhlášku a jej ustanovenia týkajúce sa izolácie osôb. Napadnuté uznesenie je preto arbitrárne a nepreskúmateľné. Sťažovateľka v pozícii spotrebiteľa jednoznačne argumentuje tým, že nebolo možné z jej strany prevziať poštovú zásielku z dôvodu, že bola v karanténe.

5. Ústavný súd uznesením č. k. II. ÚS 344/2025-13 z 11. júna 2025 prijal ústavnú sťažnosť na ďalšie konanie a konštatoval, že v posudzovanej veci fakticky pôjde o preskúmanie konfliktu dvoch dôležitých povinností; na strane jednej splnenie povinnosti podrobiť sa karanténe ustanovenej osobitným právnym predpisom a na strane druhej povinnosť riadne a včas prevziať zásielku súdu pri aplikácii fikcie jej doručenia s následkom odmietnutia prejednávania opravného prostriedku.

6. Sťažovateľka následne 4. júla 2025 doručila ústavnému súdu návrh na nariadenie dočasného opatrenia doplnený 11. augusta 2025, ktorým žiada, aby ústavný súd osobitným uznesením rozhodol o tom, aby sa DPS financial consulting, s. r. o. (ďalej len „žalobca“), zdržal výkonu záložného práva k nehnuteľnosti – rodinnému domu v bezpodielovom spoluvlastníctve sťažovateľky a jej manžela. Argumentuje tým, že právoplatnosť ústavnou sťažnosťou napadnutého uznesenia spôsobila to, že (i) došlo k zrušeniu uznesenia najvyššieho súdu, ktorým odložil vykonateľnosť rozsudku Okresného súdu Bratislava III z 23. apríla 2019 a rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 28. septembra 2022, (ii) došlo k zániku neodkladného opatrenia nariadeného Okresným súdom Bratislava I, ktorým bola uložená povinnosť žalobcovi zdržať sa výkonu záložného práva k nehnuteľnostiam (rodinnému domu a pozemkom, ktoré sú vo výlučnom vlastníctve manžela sťažovateľky), a (iii) žalobca pokračuje v opätovnom výkone záložného práva k rodinnému domu a pozemkom formou dobrovoľnej dražby prostredníctvom dražobnej spoločnosti DUPOS dražobná, spol. s r.o. (ďalej len „dražobná spoločnosť“), ktorá sídli na rovnakej adrese ako žalobca.

7. Sťažovateľka sa domnieva, že aj keď ku dňu podania návrhu nie je zverejnený žiadny oznam o vykonaní dražby rodinného domu a pozemkom, v dohľadnej dobe je možné ho očakávať. Dražobná spoločnosť vykonáva aktívne kroky smerujúce k predaju dotknutých nehnuteľností. Konkrétne listom z 2. júna 2025 vyzvala sťažovateľku na poskytnutie súčinnosti a umožnenie ohodnotenia predmetu dražby a následne 23. júna 2025 doručila sťažovateľke znalecký posudok. Z uvedeného vyplýva, že čoskoro môže dôjsť k nariadeniu termínu dražby, čo pre sťažovateľku a jej rodinu predstavuje bezprostrednú hrozbu vzniku závažnej ujmy pred tým, než ústavný súd právoplatne rozhodne o jej ústavnej sťažnosti. Táto ujma je podľa názoru sťažovateľky väčšia než tá, ktorá môže vzniknúť žalobcovi. Nariadením dočasného opatrenia nevznikne podľa mienky sťažovateľky rozpor s verejným záujmom.

II.

8. Podľa § 130 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd môže na návrh sťažovateľa rozhodnúť o dočasnom opatrení, ak to nie je v rozpore s verejným záujmom a ak by výkon napadnutého rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu znamenal pre sťažovateľa väčšiu ujmu, než aká môže vzniknúť iným osobám, najmä uloží orgánu verejnej moci, ktorý podľa sťažovateľa porušil jeho základné práva a slobody, aby sa dočasne zdržal vykonávania právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu, a tretím osobám uloží, aby sa dočasne zdržali oprávnenia im priznaného právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom.

9. Podľa § 131 ods. 1 zákona o ústavnom súde odklad vykonateľnosti aj dočasné opatrenie zanikajú najneskoršie právoplatnosťou rozhodnutia ústavného súdu vo veci samej, ak ústavný súd nerozhodne o ich skoršom zrušení. Podľa § 131 ods. 2 citovaného zákona odklad vykonateľnosti aj dočasné opatrenie môže ústavný súd zrušiť aj bez návrhu, ak sa v priebehu konania ukáže, že pominuli dôvody, pre ktoré sa nariadili, alebo sa ukáže, že tieto dôvody vôbec neboli dané.

10. Zo znenia citovaných ustanovení vyplýva, že dočasným opatrením možno v zásade uložiť akékoľvek obmedzenie, ak je to potrebné na zachovanie existujúceho stavu a zabránenie závažnejším následkom. To však predpokladá určitý test primeranosti medzi následkami, ktoré hrozia tým, že sa dočasné opatrenie nevydá, a následkami, ktoré sú spojené s dočasným opatrením.

11. Ústavný súd považoval v okolnostiach sťažovateľkinej veci návrh na nariadenie dočasného opatrenia, ktorým bude až do rozhodnutia ústavného súdu vo veci samej pozastavený výkon záložného práva k nehnuteľnosti vo vlastníctve sťažovateľky, za dôvodný. Vzal pritom do úvahy skutočnosť, že prijatím ústavnej sťažnosti sťažovateľky na ďalšie konanie ústavný súd deklaruje potrebu podrobiť napadnuté uznesenie najvyššieho súdu ústavnej kontrole z hľadiska možného porušenia práv sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

12. Ústavný súd zohľadnil skutočnosť, že v sťažovateľkinej veci už intenzívne prebiehajú úkony smerujúce k tomu, aby bol realizovaný výkon záložného práva v prospech žalobcu. Sťažovateľke teda bezprostredne hrozí zásah do jej práva na obydlie tak, ako je chránené v zmysle čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (porov. napr. rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 22. 10. 2015 vo veci Chalikova proti Azerbajdžanu, sťažnosť č. 42883/11, ods. 120 a nasl.), ako aj čl. 21 ods. 1 ústavy. Ak by aj ústavný súd prípadne následne vyhovel ústavnej sťažnosti sťažovateľky, ujma v podobe zásahu do jej práva na obydlie by jej už vznikla. Možno teda konštatovať, že realizácia dražby by nastolila nezvratnú situáciu, ktorá by pre sťažovateľku mohla mať závažné následky, keďže predmetný rodinný dom slúži na uspokojenie potreby bývania pre sťažovateľku a jej rodinu. Ujma, ktorá hrozí sťažovateľke realizáciou dražby rodinného domu, je bezpochyby väčšia než ujma, ktorú v dôsledku dočasného zdržania sa výkonu záložného práva k predmetnej nehnuteľnosti môže utrpieť zúčastnená osoba (žalobca).

13. Ústavný súd zároveň neidentifikoval žiaden verejný záujem, ktorý by mohol byť dočasným nevykonaním záložného práva ohrozený.

14. Majúc na zreteli ujmu, ktorá by sťažovateľke mohla vzniknúť tým, že by stratila vlastnícke právo k rodinnému domu slúžiacemu na bývanie, ústavný súd dospel k záveru, že najvhodnejším prostriedkom pre zamedzenie vzniku nepriaznivých dôsledkov vo sfére sťažovateľky je práve vydanie dočasného opatrenia voči žalobcovi, ktorý v konaní pred ústavným súdom vystupuje ako zúčastnená osoba. Na základe dočasného opatrenia mu bude uložená povinnosť zdržať sa výkonu záložného práva k nehnuteľnosti vo vlastníctve sťažovateľky, kým ústavný súd právoplatne nerozhodne o jej ústavnej sťažnosti. Ústavný súd k tomu dodáva, že inštitút dočasného opatrenia v zmysle § 130 zákona o ústavnom súde poskytuje ústavnému súdu určitý priestor, aby jeho obsah čo najlepšie zodpovedal účelu s ohľadom na špecifické okolnosti jednotlivých prípadov. Práve flexibilita obsahu dočasného opatrenia umožňuje uložiť aj tretej osobe (v tomto prípade zúčastnenej osobe) než tomu, ktorý podľa sťažovateľky porušil jej základné práva (najvyšší súd), povinnosť dočasne sa zdržať výkonu záložného práva (m. m. I. ÚS 34/2020, IV. ÚS 44/2023).

15. S ohľadom na uvedené rozhodol ústavný súd tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. septembra 2025

Luboš Szigeti
predseda senátu